

Розділ 6

Розділ 6 ВІТЧИМ І МАТИ СМОЛЯНОГО

— **Х**тось іде! — запанікувала Джорджа. — Що робити з Тімом? Мерщій!

Смоляний схопив Тіммі за нашийник і, заштовхавши його в стінну шафу, замкнув за ним дверцята.

— Сиди тихо! — наказав він, і Тіммі слухняно зачаївся у темряві, шерсть у нього на загривку здбилася, а вуха нашорошилися.

— Ну, — бадьоро почав Смоляний, — тепер я вам покажу ваші відпочивальні.

Двері відчинилися, і до кімнати увійшов чоловік у чорних штанях і білому полотняному піджаку. У нього був незвичайний вираз обличчя. «Потайлива він людина, — подумала Енн. — Спритний чолов'яга, й тому обличчя потайливе».

— Привіт, Блоку! — недбало сказав Смоляний. І пояснив гостям: — Це Блок, слуга вітчима. — Він глухий, тож можете при ньому говорити все що заманеться, але краще не треба, бо хоча він і не чує, але усе ніби відчуває.

— Я думаю, було б просто огидно вести при ньому такі розмови, яких ми уникали б, якби він чув, — відповіла Джорджа, яка дуже поважно ставилася до правил поведінки.

У Блока був напрочуд монотонний голос.

— Ваш вітчим і мати цікавляться, чому ви досі не привели до них своїх друзів. І чому, замість того щоб розпочати саме з цього, ви повели їх сюди?

Блок говорив і озирався навколо, ніби знав, що тут є собака, тільки не розумів, де він, — стривожено подумала Джорджа. Вона сподівалася, що водій автівки не проговорився про Тіммі.

— Ой, я так їм зрадив, що повів їх прямо до себе! — відповів Смоляний. — Гаразд, Блоку. Ми за хвилину спустимося.

Слуга пішов з кам'яним обличчям. Ні усмішки, ні осуду!

— Мені він не подобається, — сказала Енн. — Він давно у вас працює?

— Ні... десь до року, — відповів Смоляний. — Він якось несподівано з'явився. Навіть мати не знала, що він у нас працюватиме! Прийшов, не мовлячи ні слова, одягнув цей білий полотняний піджак і подався щось робити в кімнаті вітчима. Гадаю, вітчим чекав на нього, але дружину не попередив, я у цьому впевнений. У неї був здивований вигляд.

— А вона тобі справжня мати чи мачуха? — поцікавилася Енн.

— Відразу і вітчим, і мачуха — так не буває! — на-смішкувато сказав Смоляний. — Або одне, або інше... Мати в мене справжня, і Мерібел — її донька. Але ми з нею брат і сестра тільки по матері, бо в нас різні батьки. Її батько — мій вітчим.

— Усе це дуже заплутано, — зауважила Енн, намагаючись розкласти все по поличках.

— Ходімо, нам тепер краще спуститися вниз, — на-гадав Смоляний. — До речі, мій вітчим завжди виглядає

дуже доброзичливим, завжди жартує і посміхається, але це не щиро. У будь-який момент він може розлютитися.

— Сподіваюся, ми не часто будемо з ним бачитися, — почуваючи себе незатишно, сказала Енн. — А яка у тебе мати, Смоляний?

— Вона схожа на перелякану мишку, — відповів хлопець. — Мати вам сподобається. Вона мила! Але їй не подобається тут жити, не подобається цей будинок, і вітчим до смерті її залякав. Вона так не каже, але я знаю, що це так і є!

Мерібел, занадто сором'язлива, щоб взяти участь у розмові, кивнула.

— Мені теж тут не подобається, — тихо мовила вона. — Чекаю не дочекаюся, коли зможу повернутися до інтернату, як П'єр. Шкода тільки, що матуся тоді залишиться сама.

— Ходімо, — сказав Смоляний і рушив першим. — Про всяк випадок краще залишити Тіммі в шафі до нашого повернення, бо раптом Блок прийде на розвідини. Я замкну дверцята, а ключ візьму з собою.

Діти переживали за Тіммі, замкненого в шафі, але пішли кам'яним коридором за Смоляним і Мерібел до дубових дверей. Зайшли у двері й опинилися на верхньому майданчику великих сходів — широких і невисоких. Спустилися ними до просторої аванзали.

Смоляний відчинив двері праворуч і звернувся до когось:

— Гості вже тут. Перепрошую, батьку, що відразу затягнув їх до своєї відпочивальні, але я так зрадів, коли їх побачив!

— Твої манери, П'єре, мабуть, доведеться виправити, — сказав низьким голосом пан Ленуар. Діти диви-

лися на нього. Він сидів у великому дубовому кріслі: акуратний, розумний на вигляд чоловік з начосом світлого волосся, очі блакитні, як у Мерібел. Він раз у раз посміхався, але тільки ротом, не очима.

«Які холодні очі!» — подумала Енн, підійшовши до пана Ленуара, щоб привітатися за руку. Рука його теж була холодна. Він посміхнувся їй і поплескав по плечі.

— Яке славне дівчатко! — сказав він. — Буде гарна подруга для Мерібел. Три хлопця для товариства П'єру і дівчинка для Мерібел. Га-га!

Пан Ленуар явно вважав Джорджу хлопцем, та й не дивно: вона була одягнена своїм звичаєм у джинси і джерсі, а кучеряве волосся коротко підстрижене.

Ніхто не сказав йому, що Джорджа — не хлопець, а дівчина. І, зрозуміло, Джорджа промовчала! Слідом за нею Дік і Джуліан поручкалися з паном Ленуаром. Вони навіть і не помітили присутності матері Смоляного.

Однак вона була тут і, не завважена ніким, сиділа у величезному кріслі: тендітна, схожа на ляльку жінка з волоссям мишачого кольору й сірими очима. Енн звернулася до неї:

— Ой, яка ж ви маленька! — зопалу бовкнула вона.

Пан Ленуар розреготався. Він реготав, що б хто не сказав. Пані Ленуар підвелася і всміхнулася. На зріст вона була як Енн, а її руки й ноги були мініатюрніші з усіх, які Енн колись бачила у дорослих. Енн вона сподобалася. Дівчина поручкалася з пані Ленуар і сказала:

— Чудово, що ви запросили нас. Ви ж, певно, знаєте, що дерево звалилося на дах нашого дому й зруйнувало його.

Пан Ленуар знову розреготався. А тоді пожартував, і всі ввічливо заусміхалися.

— Ну, сподіваюся, вам тут буде добре, — сказав він. — П'єр і Мерібел покажуть вам старе містечко, і, якщо будете обачними, зможете вибиратися в кіно дорогою на суходіл.

— Спасибі, — хором відповіли діти, й пан Ленуар знову якось дивно розреготався.

— Ваш батько дуже розумна людина, — сказав він, несподівано звернувшись до Джуліана, який здогадався, що той переплутав його з Джорджею. — Сподіваюся, коли він приїде по вас, аби забрати додому, я матиму приємність поспілкуватися з ним. Ми з ним експериментуємо в одній галузі, але він випередив мене.

— О! — ввічливо мовив Джуліан.

Тут схожа на ляльку пані Ленуар тихо пояснила дітям:

— Блок годуватиме вас у класній кімнаті Мерібел, щоб ви не турбували чоловіка. Він не любить розмов під час їжі, а чекати ввічливої поведінки шістьох дітей за столом марна праця...

Пан Ленуар знову розреготався. Він холодними блакитними очима напружено дивився на дітей.

— До слова, П'єре, — раптом сказав він, — я забороняю тобі, як і раніше, тинятися по катакомбах у пагорбі, а також видиратися, наражаючись на небезпеку, на міський мур зі своїми витівками, особливо зараз, коли в тебе гості. Я не дозволю піддавати їх ризику. Обіцяєш мені?

— Я нічого не витівав на міському мурі, — запротестував Смоляний. — І я ніколи не ризикую.

— Ти завжди клеїш дурня! — сказав пан Ленуар, і кінчик його носа побілів.

Енн дивилася на нього з цікавістю. Вона не знала, що це була перша ознака того, що пан Ленуар закипає гнівом.

— О, сер... за минулу чверть у мене найкращі оцінки в класі, — ображено мовив Смоляний.

Решта були впевнені, що він намагається змінити тему, аби нічого не обіцяти вітчиму.

Тут втрутилася пані Ленуар:

— П'єр справді успішно закінчив останню чверть, — сказала вона. — Ти ж пам'ятаєш...

— Досить! — гарикнув пан Ленуар. Усі смішки й хитотіння кудись поділись. — Усі геть з кімнати!

Перелякані Джуліан, Дік, Енн і Джорджа повиміталися з кімнати, а слідом за ними — Мерібел і Смоляний. Зачинивши двері, Смоляний обернувся до дітей:

— Я нічого йому не пообіцяв! — сказав він. — Вітчим хотів позбавити нас розваг. Якщо не ворухитися й ніде не ходити, тут можна знудитися! А я покажу вам купу цікавих місцинок.

— А що таке катакомби? — запитала Енн, уявляючи собі якусь мішанку з котів і гребінців¹.

— Це звивисті потаємні тунелі в пагорбі, — пояснив Смоляний. — Ніхто усіх їх не знає. У них легко заблукати й не повернутися. З багатьма це траплялося...

— А чому тут повнісінько таємних ходів і тому подібного? — поцікавилася Джорджа.

— Усе простісінько, — пояснив Джуліан. — Тут був схрон контрабандистів, і вони переховували в ньому свої товари й ховалися самі! А якщо вірити друзяці Смолянному, тут і досі живе справжній контрабандист! Як, кажеш, його звуть? Барлінг?

¹ Невідтворювана гра слів. Англійською катакомба — catacomb, кіт — cat, гребінець — comb. Звідси й мішанка з котів і гребінців.

— Авжеж, — підтвердив Смоляний. — Ходімо нагору, і я покажу вам ваші кімнати. З вікон відкривається чудовий краєвид нашого містечка.

Він повів їх до суміжних кімнат, розташованих по інший бік від великих сходів — навпроти відпочивальень його і Мерібел. Вони були невеликі, але добре умебльовані. З їхніх вікон і справді відкривався чудовий краєвид з вигадливими дахами і башточками Окаянної гори. А ще з них було добре видно будинок пана Барлінга.

Джорджа і Енн розмістилися в одній кімнаті, а Джуліан і Дік — в іншій. Турботлива пані Ленуар запам'ятала, що в гостях будуть дві дівчини й два хлопці, а не одна дівчина і три хлопці, як уявив собі пан Ленуар!

— Гарні й затишні кімнати, — сказала Енн. — Мені подобаються ці темні дубові панелі. А що, Смоляний, в наших кімнатах теж є таємні ходи?

— Поживете — побачите! — посміхнувся Смоляний. — А ось ваші речі — усі валізи вже розпаковані. Напевно, це зробила Сера. Сера вам сподобається. Вона гарна жінка, гладка, опасиста і весела — анітрохи не схожа на Блока!

Смоляний, здавалося, зовсім забув про Тіммі, і Джорджа йому нагадала.

— А як же Тіммі? Він має бути поруч зі мною, розумієш? Треба придумати, як годувати його і вигулювати. Сподіваюся, з ним усе влаштується, бо я радше нехайно поїду звідси, ніж Тіммі почуватиметься нещасним.

— З ним усе буде гаразд! — запевнив її Смоляний. — Він зможе бігати по коридорчику, яким ми прийшли до моєї відпочивальні, і щоранку ми потай будемо виводити його через таємний хід, що виходить на пів дорозі

до містечка, і він зможе досхочу нагулятися. Нам з ним буде весело!

Джорджа не була цілком у цьому впевнена.

— А він зможе спати зі мною вночі? — спитала вона. — Якщо ні, він витиме на повний голос!

— Ну... щось придумаємо, — з деяким сумнівом відповів Смоляний. — Але слід бути дуже обачною, розумієш? Нам зовсім не потрібні серйозні неприємності. Ти не уявляєш, що таке мій вітчим!

Діти, однак, могли здогадатися. Джуліан із цікавістю подивився на Смоляного.

— А прізвище твого батька теж було Ленуар? — запитав він.

Хлопець ствердно кивнув.

— Так, він був кузеном мого вітчима, і волосся у нього було не таке темне, як у всіх Ленуарів. Мій вітчим виняток: він блондин. Люди кажуть, що світловолосі Ленуари — нехороші люди, але не кажіть про це моему вітчиму!

— Не наше мелеться! — сказала Джорджа. — Боже, адже він нам голови відтяв би абощо! Гаразд, ходімо тепер до Тіммі.

1. Слуга пана Ленуара Блок працює в сім'ї Смоляного
Більш як десять років
Десь до року
Щойно приступив до служби
2. Справжнього контрабандиста звать
Барлінґ
Дарлінґ
Фарлінґ
3. Смоляний сказав вітчиму про свої оцінки — найкращі в класі!
— щоб
Похизуватися перед друзями
Змінити тему розмови, щоб нічого не обіцяти
Випросити у вітчима нагороду за успіхи в навчанні